

11. Sınıf

Tarih

**BRANŞ
DENEME
SINAVI**

▼
Kazanımlara
Uyumlu

▼
Ders içi
Etkinliklere
Uygun

▼
10 Adet
Sarmal Deneme

▼
6 Adet
Genel Deneme

16
Adet

▶ Video Çözümlü

▶ Akıllı Tahta Uyumlu

11. SINIF TARİH 16 DENEME SINAVI

- KAZANIM TABLOSU -

KONULAR	1. Deneme	2. Deneme	3. Deneme	4. Deneme	5. Deneme	6. Deneme	7. Deneme	8. Deneme	9. Deneme	10. Deneme	11. Deneme	12. Deneme	13. Deneme	14. Deneme	15. Deneme	16. Deneme
DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595-1774)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGİ STRATEJİSİ (1774-1914)				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
DEVİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
SERMAYE VE EMEK								✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
XIX. VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN GÜNDELİK HAYAT									✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ÖZDEBİR
YAYINLARI

© Tüm hakları ÖZDEBİR'e aittir.

Sorular veya çözümleri dijital ya da basılı olarak hiçbir şekilde çoğaltılamaz,
yayınlanamaz, kopyalanamaz, sunulamaz ve aktarılamaz.

Adı - Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :
Çözüm Süresi :

TARİH

1.
DENEME

DİKKAT: Bu bölümde cevaplayacağınız toplam soru sayısı 16'dır.

1. Modern devlet anlayışı, Avrupa'da Vestfalya Antlaşması'nın imzalanması ile birlikte ortaya çıkmış siyasi bir kavramdır.

Aşağıdakilerden hangisi bahsedilen dönemde, Avrupa'daki modern devlet anlayışını tanımlamak için kullanılabilecek unsurlardan birisi değildir?

- A) Merkezî otoritenin ülkedeki tek hâkim güç olması
- B) Ülkede, yöneten otoritenin oluşturduğu hukuk kurallarının bulunması ve bu kuralların geçerliliğini koruması
- C) Merkezî bir ordunun varlığı
- D) Anayasal sistemin oluşturulması
- E) Dinî otoritenin, devlet ve toplum üzerindeki etkinliğinin sınırlandırılması

2.

II. Süleyman tarafından sadrazamlık görevine getirilmiştir.

1689-1691 yılları arasında görev yapmıştır.

Ağır vergilerin bir bölümünü kaldırmış, merkezî yönetim ve Yeniçeri Ocağı'nda düzenlemelerde bulunmuştur.

Gayrimüslim tebaanın yaşam koşullarını iyileştirmek için çaba harcamış, ayanların güçlenmesini engellemiştir.

1691 yılında gerçekleşen Salankamen Savaşı sırasında şehit düşmüştür.

Hakkında bazı bilgiler verilen Osmanlı devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemankuş Kara Mustafa Paşa
- B) Köprülü Mehmet Paşa
- C) Tarhuncu Ahmet Paşa
- D) Kuyucu Murat Paşa
- E) Köprülü Fazıl Mustafa Paşa

3.

"Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşması ile ilk defa yabancı devletlerin (İngiltere ve Hollanda) ara buluculuğunu kabul etmek zorunda kalmıştır.

... Aynı zamanda ilk büyük toprak kaybının da yaşandığı Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti, bir daha toparlanamayacağı uzun bir savunma dönemine girmiştir.

... Osmanlı Devleti, Karlofça'da ilk kez müzakere yoluyla bir antlaşma imzalamak zorunda kalmıştır. Oysa daha önceki dönemlerde diplomaside üstün olan Osmanlı, sürekli olarak kendi şartlarını kabul ettirip antlaşmalarda belirleyici taraf olmuştur."

Uğur Kurtaran,
Osmanlı-Avusturya Diplomatik İlişkileri

Buna göre Osmanlı Devleti hakkında,

- I. Dış politikada mütekabiliyet esası benimsenmiştir.
- II. Coğrafi ve demografik yapıda, negatif yönlü bir değişim yaşanmıştır.
- III. Avrupa uluslar hukukuna tabi olunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nin kapitülasyon hakkı tanıdığı devlet sayısının XVIII. yüzyıldan itibaren hızla artmasında;**

- I. dış ticaret açığının azaltılmaya çalışılması,
- II. devletin toprak bütünlüğünün korunmak istenmesi,
- III. gelir-gider dengesinin oluşturulmaya çalışılması

düşüncelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

5.

1475'te Kırım'ın fethinden, XVIII. yüzyılın son çeyreğine kadar Türk gölü statüsüne sahip olan ve özel istisnalar dışında yabancı gemilerin girmesine izin verilmeyen Karadeniz, ---- ile ilk defa Rus gemilerinin kullanımına açılmıştır.

Verilen metinde boş bırakılan alana getirilmesi gereken siyasi ve diplomatik gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prut Antlaşması
- B) İstanbul Antlaşması
- C) Aynalıkavak Tenkihnamesi
- D) Küçük Kaynarca Antlaşması
- E) Bahçesaray (Çehrin) Antlaşması

6. Batı Avrupa'nın büyük ve güçlü devletleri, XVI. yüzyılın sonlarından itibaren "kalyon" adı verilen büyük ve yelkenli gemilere geçiş yaparken XVII. yüzyıl sonlarına kadar Osmanlı donanmasının bel kemiğini "kadırga" denilen yelkenin yanı sıra kürekle de hareket ettirilebilen gemiler oluşturmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu farklılığın ve yaşanan gecikmenin nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin, güçlü donanmalara sahip Avrupa devletleri ile rakip olmaması
- B) Kalyonların, kadırgalara oranla daha düşük manevra kabiliyetine sahip olması
- C) Osmanlı Devleti'nin sömürgecilik yarışı içine girmemiş olması
- D) Kalyon kullanımı için yeterli sayıda ve tecrübeli denizci bulunmaması
- E) Osmanlı donanmasının esas faaliyet alanının Akdeniz olması

7.

----'nın sona ermesi ile birlikte Fransa, Avrupa siyasetine yön veren devlet konumuna yükselirken İngiltere de siyasi etkinliğini arttırmaya başlamıştır. Bu süreçte Almanya'da iç karışıklıklar yaşanırken Hollanda, Portekiz ve İsviçre bağımsızlıklarına kavuşmuş, Kutsal Roma Germen İmparatorluğu'nun Avrupa'yı kendi egemenliği altında birleştirme politikası, yerini denge politikasına bırakmıştır.

Bu bilgilere göre yukarıdaki şemada "----" bulunan bölüme getirilmesi gereken başlık hangisi olmalıdır?

- A) Yedi Yıl Savaşları
- B) İhtilal Savaşları
- C) Otuz Yıl Savaşları
- D) Kutsal İttifak Savaşları
- E) Yüz Yıl Savaşları

8. 1555'te Augsburg Antlaşması'nın imzalanması ve Avrupa'da Anglikanizm, Presbiteriyenizm ve Kalvenizm gibi mezheplerin ortaya çıkması;

- I. papalık makamının uğradığı itibar kaybının derinleşmesi,
- II. Avrupa'da siyasi ve teokratik olarak yeni bir kaos ortamının oluşması,
- III. dünya siyaset tarihinde modern diplomasi sürecinin başlaması

gelişmelerinden hangilerine neden olmamıştır?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9.

Otuz Yıl Savaşları dolayısıyla Avrupa'da durumun iyice karıştığı sırada II. Osman, Lehistan üzerine sefere çıktı. Ancak II. Osman'ın askere az bahşiş vermesi, ulemanın arpalıklarını kesmesi gibi sebeplerle özellikle kapıkulları savaşta başarı göstermedi. Hotin'i iyi savunan Leh ve Kazak ordularına karşı yapılan hücumlar, bizzat padişahın gayretlerine rağmen sonuç vermedi. II. Osman, bu sırada gelen barış teklifini kabul etti ve Hotin Kalesi, Osmanlı Devleti'ne bırakıldı. Hotin Savaşı'ndaki gayretsizlikleri nedeniyle II. Osman Kapıkulu Ocaklarını kaldırmak istedi. Ancak padişahın yapmak istediği ıslahatlardan rahatsız olan kesimlerin isyanıyla padişah tahttan indirildi ve kapıkulları tarafından Yedikule Zindanları'nda öldürüldü.

Tufan Gündüz, Osmanlı Tarihi El Kitabı

Yaşanan bu gelişmeler dikkate alındığında;

- I. Tımarlı Sipahilerin görevlerini layıkıyla yerine getirmediği,
- II. ilmiye sınıfı mensuplarının görev tanımlarının dışına çıktığı,
- III. merkezî otorite konusunda ciddi zaafı yaşandığı

sonuçlarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin sınırları, kurulduğu XIV. yüzyıl başlarından, XVII. yüzyılın son çeyreğine kadar sürekli olarak genişlemiştir.

Verilen bilgiye göre bu durumun;

- I. gelir ve gider miktarlarında değişimler yaşanması,
- II. imparatorluk tarzı demografik yapının yaygınlık kazanıp pekişmesi,
- III. ülke yönetiminin daha pratik ve kolay hâle gelmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olması beklenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11.

Osmanlı Devleti; Karlofça Antlaşması'ndan sonra daha önce önem vermediği İngiltere, Fransa ve Hollanda gibi devletlerin siyasi etkisi altında kalmaya başlamış, Protestanlar arasında zayıflayan Haçlı zihniyeti sonucu İngiltere, Hollanda, İsveç gibi devletler Osmanlı Devleti ile iyi ilişkiler kurmuşlardır. İngiltere ve Hollanda, sömürgeci çıkarları gereği Osmanlı Devleti ile iş birliği yoluna giderken Osmanlı Devleti de Avusturya, Rusya, Lehistan, Venedik gibi devletlere karşı verdiği mücadele için Fransa'nın dışındaki devletlerle de iş birliği yapmanın önemini görmüştür.

Yaşanan bu durum dikkate alınarak;

- I. Osmanlı Devleti'nin dünyanın en güçlü devleti konumunu kaybettiği,
- II. siyasi ve ekonomik çıkarların dinî farklılıklardan önemli olduğu,
- III. Osmanlı Devleti'nin diplomaside denge unsurunu benimsediği

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

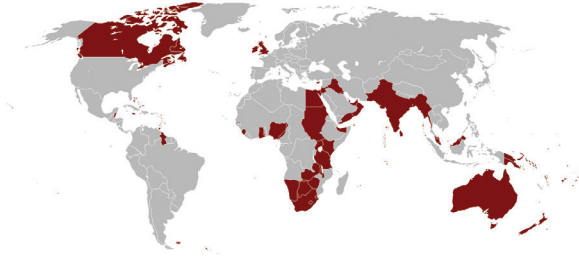
12.

• Reform hareketlerinin gerçekleşmesi
• Kâğıt kullanımının Avrupa'da yaygınlaşması
• Reform sürecinin yaşanması sonucunda, modern devlet anlayışının ortaya çıkması
• Coğrafi Keşiflerin meydana gelmesi
• Merkantilist anlayışın, Avrupa sathında yaygınlık kazanması

Yukarıdaki tabloda verilen gelişmelerden kaç tanesi İspanya ve Portekiz'in, Yeni Çağ'da sömürgeci birer devlet hâline gelmesine ortam hazırlamıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

13.

XVII. yüzyıldan, XX. yüzyıla kadar sömürge hâline getirdiği bölgeleri gösteren bu haritaya göre İngiltere'nin;

- I. uyguladığı sömürgeci politikaların Osmanlı Devleti'ni etkilemediği,
 - II. önemli bir deniz gücüne sahip olduğu,
 - III. Güney Amerika'daki nüfuz alanlarının kısıtlı olduğu
- sonuçlarından hangilerine ulaşamaz?**

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14.

1618-1648 yılları arasında meydana gelen Otuz Yıl Savaşları sırasında, Katolik Kutsal Roma Germen İmparatorluğu ile Protestanlığı benimseyen Alman prenslikleri arasında yaşanan mücadelede Katolik Fransa, aynı mezhebe mensup olmalarına rağmen Kutsal Roma Germen İmparatorluğu'nu değil, Protestan Alman prensliklerini desteklemiştir.

Fransa'nın böyle bir siyasi pozisyon almasında;

- I. Almanya'yı zayıflatarak bu ülkenin sahip olduğu sömürgelere hâkim olma isteği,
- II. Alsace - Lorraine bölgesini geri alma arzusu
- III. Avrupa'daki Alman hâkimiyetinin artmasından endişe edilmesi

düşüncelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15.

"Avrupa'nın karşılaşacağı ilk büyük devrim, muhtemelen Türk Devleti'nin ele geçirilmesi olacaktır. Türk yenilince herkesin payına düşeni alması lazımdır veya daha iyisi, çok sayıda Hristiyan devlet kurdurmak, kadim Yunanistan'a ve Nil Nehri'ne, Ege adalarına hayat vermek gerekir. Bugün Avrupa barış içindeyken bütün bu ülkeleri Avrupa'nın dengesi ve ticareti için masrafını paylaşarak fethetmek, Hristiyanlığı yerleştirmek, kutsal mekânları tamir edip düzenlemek ve taksimi iyi yaparak Hristiyan kralların iktidarını yerleştirmek güzel bir proje olurdu."

Trandafir G. Djuvara
Türk İmparatorluğu'nun Paylaşılması Hakkında
Yüz Proje

Fransız ordusu komutanlarından d'Argenson Markisi, Marc Rene Louis de Voyer de Paulmy'nin 1738 yılında gündeme getirdiği bu projeye göre,

- I. Rönesans, Aydınlanma ve Akıl Çağı gibi süreçler yaşanmasına rağmen teolojik kriterler Avrupa'da hâlâ etkinliğini korumaktadır.
- II. d'Argenson Markisi, Türklerin Avrupa'dan atılması gerektiğini savunmaktadır.
- III. Bu projenin ana hedeflerinden birisi de iktisadi çıkarların geliştirilmesidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

16. Rusya'nın XVII. yüzyılın son çeyreğinden başlayarak Osmanlı Devleti ile olan ilişkileri kapsamında izlediği dış siyaset ve ulaşmaya çalıştığı jeopolitik hedefler dâhilinde olan;

- I. Kırım'a ve Karadeniz'in kuzeyine hâkim olmak,
- II. Osmanlı topraklarının paylaşımı için Avusturya ile ortak hareket etmek,
- III. Eflak ve Boğdan bölgelerini himaye etmek

amaçlarından hangileri bu ülkenin Panslavist politikalarının bir yansıması olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Adı - Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :
Çözüm Süresi :

TARİH

2.
DENEME

DİKKAT: Bu bölümde cevaplayacağınız toplam soru sayısı 16'dır.

1.

XVI. yüzyılın ikinci yarısından, XVIII. yüzyılın ikinci yarısına kadar İran ve Avusturya ile uzun süreli savaşlar yaşayan Osmanlı Devleti, bu mücadelelerden önemli ve kalıcı bir kazanım elde edememiştir.

Aşağıdakilerden hangisi yaşanan bu sürecin doğru-
dan veya dolaylı sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Reayadan alınan vergilerin artırılması
- B) Tarımsal üretimin düşmeye başlaması
- C) Gümrük gelirlerinde ciddi kayıplar yaşanması
- D) Tımarlı sipahi sayısının azalması
- E) İskân politikası uygulamasının fiilen son bulması

2.

OSMANLI DEVLETİ İLE AVUSTURYA ARASINDA YAPILAN ANTLAŞMALAR	
1606	Zitvatorok Antlaşması
1664	Vasvar Antlaşması
1699	Karlofça Antlaşması
1718	?
1739	Belgrad Antlaşması
1791	Ziştovi Antlaşması

Yukarıdaki tabloda “?” bulunan alana aşağıdakiler-
den hangisinin getirilmesi gerekir?

- A) Kerden Antlaşması
- B) Yaş Antlaşması
- C) Çehrin Antlaşması
- D) Bucaş Antlaşması
- E) Pasarofça Antlaşması

3.

1547 yılında Moskova Knezliği'nin Rus Çarlığı adını almasıyla tarih sahnesine çıkan bir devlet olan Rusya, yayılmacı dış politikası kapsamında ılıman denizlere ulaşmayı öncelikli stratejik hedefi olarak benimsemiş, siyasi bir oluşumdur.

Rusya'nın belirlediği bu politik yaklaşım doğru-
sunda;

- I. Baltık Denizi,
- II. Hazar Denizi,
- III. Karadeniz

coğrafi bölgelerden hangilerine özel bir ilgi duyma-
sı beklenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4.

Kuruluşundan itibaren XVIII. yüzyıl sonlarına kadar Osmanlı donanmasında kullanılan, yelkenin yanı sıra kürek kullanılarak da sevk edilebilen görseldeki savaş gemisi aşağıdakilerden hangisidir.

- A) Korvet
- B) Uskuna
- C) Kadırga
- D) Karavel
- E) Kalyon

5. Avrupa'da Yeni Çağ'ın en önemli gelişmeleri arasında olan ve 1555 yılında imzalanan Augsburg Antlaşması ile 1648 yılında imzalanan Vestfalya Antlaşması hakkında verilen,

- I. Anayasal ve demokratik esaslara dayalı yönetimler yaygınlaşmaya başlamıştır.
- II. İnanç özgürlüğünün sağlanmasına yönelik adımlar atılmıştır.
- III. Kendi çıkarlarını ön planda tutan seküler devletler dönemi başlamıştır.

yargılarından hangilerinin her iki antlaşma için de ortak özellik niteliği taşıdığı söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6.

Orta Çağ boyunca toplumsal hayatın hemen her alanı üzerinde olduğu gibi eğitim konusunda da büyük bir söz sahibi olan Papalık, Yeni Çağ'ın ilk yüzyılında da bu hâkimiyetini devam ettirmiş; Oxford, Paris, Bologna gibi dönemin en büyük üniversitelerinde Aristo ve Batlamyus'un öğretilerini okutmuştur. Bu görüşlere karşı çıkanların Engizisyon mahkemelerinde yargılanmaları bilimsel çalışma ve gelişmelerin sekteye uğramasına neden olmuştur.

Papalık makamının böyle bir tutum takınarak;

- I. Ortodoks anlayışı hâkim kılmak,
- II. skolastik öğretinin kalıcı olmasını sağlamak,
- III. seküler bir dünya düzeni yaratmak

kazanımlarından hangilerine ulaşmayı hedeflediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

7. Osmanlı Devleti'nin XVII ve XVIII. yüzyılda;

- I. Lehistan,
- II. Rusya,
- III. İran

devletleri ile imzaladığı antlaşmalar, aşağıdaki eşleştirmelerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Serav	Prut	Bucaş
B)	Bucaş	Serav	Prut
C)	Prut	Serav	Bucaş
D)	Bucaş	Prut	Serav
E)	Serav	Bucaş	Prut

8. Padişah IV. Mehmet Dönemi'nde sadrazamlık yapan Tarhuncu Ahmet Paşa'nın, 1652-1653 yılları arasında sürdürdüğü görevi sırasında;

- denk bütçe uygulamasına geçilmesi,
- gümrük gelirlerinin arttırılmaya çalışılması,
- saray harcamalarında kısıtlamaya gidilmesi,
- yolsuzlukla mücadele edilmesi

tedbirlerini uygulamaya koyduğu dikkate alındığında, Osmanlı Devleti ile ilgili olarak;

- I. sosyal düzende bozulmalar yaşandığı,
- II. denge politikası izlendiği,
- III. iktisadi yapının istenen seviyede olmadığı

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9.

Mütekabiliyet ilkesinin benimsenmesi

Ekber ve Erşed uygulamasına geçilmesi

Tulumbacı Ocağının kurulması

Rumi takvimin kullanılmaya başlanması

Osmanlı Devleti'nde XVII ve XVIII. yüzyıllarda yaşanan ve verilen tabloda yer alan gelişmeler, aşağıda bulunan alanlardan hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Ordu B) Diplomasi
C) Devlet yönetimi D) Maliye
E) Toplum

10.

----'ye göre tarih, en eski devirlerden beri meydana gelen hadiseleri ve ibret alınacak vakaları öğreten ilimdir. Ona göre tarih, âlimlerin zekâsını artırır ve akıllı insanlar tarih bilgisi sayesinde daha uyanık olur. Halk tarih sayesinde eski hadiseleri öğrenir, yüksek zümre ise onun sayesinde bazı sırları çözerek irfan derecesi kazanır.

1655-1716 yılları arasında yaşayan ve yukarıdaki metinde boş bırakılan alana getirilmesi gereken Osmanlı bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mustafa Naima Efendi B) Evliya Çelebi
C) İbrahim Müteferrika D) Kâtip Çelebi
E) Yanyalı Esat Efendi

11. Rönesans, XV ve XVI. yüzyıllarda İtalya'da ortaya çıkmış, daha sonra büyük bir bölümüne yayıldığı Avrupa'nın çehresini değiştirmiş çok önemli sanatsal ve bilimsel gelişmeler bütünüdür.

Bu sürecin yaşanması ve gelişmesinde;

- I. Yunan uygarlığı,
II. Roma uygarlığı,
III. İslam uygarlığı

köklü medeniyetlerden hangilerinin katkılarının bulunduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12.

Güneş sistemini keşfetmiş, Dünya'nın yuvarlak olduğunu ve Güneş'in etrafında döndüğünü ispatlamıştır.

Din ve ahlak kurallarının bile ülkeyi yöneten kişiyi engellememesi gerektiğini savunmuş, bu konudaki görüşlerini *Hükümdar* isimli eserinde dile getirmiştir.

Aydınlanma düşüncesini felsefi temellere oturtmuş, "Aklını kendin kullanma cesaretini göster." sözü bu düşüncenin parolası olmuştur.

Hayali bir dünyayı tasvir ettiği "Ütopya" isimli eseri yazarak, İngiltere'deki toplum düzenini ve adalet sistemini eleştirmiştir.

Hakkında bilgi verilmeyen Yeni Çağ düşünürü veya bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nicolaus Copernicus
B) Jean Jacques Rousseau
C) Thomas More
D) Niccolo Machiavelli
E) Immanuel Kant

13. XVI. yüzyılın sonları ve XVII. yüzyılın ilk yıllarında taşrada yaşayan pek çok köylünün, devlet merkezine, yerel yöneticilere topraklarını terk etmek zorunda kalacakları konusunda şikayetler iletmelerine rağmen yaşanan, Osmanlı tarihinde "Büyük Kaçgun" olarak anılan ve geniş çaplı demografik hareketlere neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Safevilerin Doğu Anadolu'daki bazı bölgeleri yakıp, yağmalamaları
- B) Tımar ve Çiftthane sistemlerinde yaşanan bozulmalar.
- C) Mültezimler ile ayanların kanunsuz ve keyfi uygulamaları
- D) Celali İsyanları
- E) Ülkenin batısı ile doğusunda uzun süreli ve netice alınamayan savaşların yaşanması

14. 1603 - 1617 yılları arasında Osmanlı tahtında oturan I. Ahmet'in "Ekber ve Erşed" uygulamasını devreye sokarak sağlamaya çalıştığı fayda ile;

- I. veraset anlayışındaki açığı giderme,
- II. devlet yönetiminde katılımcılığı artırma,
- III. ülke genelinde teokratik yapıya güç kazandırma

düşüncelerinden hangileri arasında doğrudan bir bağlantı kurulamaz?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

15.

I	Çağdaş diplomasinin ve modern uluslararası ilişkilerin ortaya çıkması
II	Askeri Devrim'in gerçekleşmesi
III	Avrupa'daki nüfuz mücadelesinin Papalık aleyhine sonuçlanması
IV	Bireye ve bireyin yapabileceklerine verilen değerin artması
V	Devlet yönetiminde meşruti monarşiye dayalı ilk örneklerin görülmesi

Tabloda verilen gelişmelerden hangilerinin Yeni Çağ Avrupası'nda meydana gelen ve yaşanan süreçlerin bir sonucu olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız V
- C) I ve II
- D) III ve IV
- E) II, IV ve V

16. Alman kökenli bir din adamı olan Martin Luther'in, "işlenen günahları ancak Tanrı affedebilir." şeklindeki görüşüyle Katolik Kilisesi'nin;

- I. Aforoz
- II. Engizisyon,
- III. Endüljans

uygulamalarından hangilerine karşı çıktığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Adı - Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :
Çözüm Süresi :

TARİH

3.
DENEME

DİKKAT: Bu bölümde cevaplayacağınız toplam soru sayısı 16'dır.

1.

Coğrafi Keşifler, İpek ve Baharat yollarının önemini büyük oranda kaybetmesine ve Türk - İslam dünyasının ciddi ekonomik kayıplara uğrayarak fakirleşmesine neden olmuştur.

Bu durumun Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıda yer alan gelişmelerden hangisine yol açtığı söylenemez?

- A) Doğu Akdeniz ticari gelirlerinin azalması
- B) Hint Deniz Seferleri'nin düzenlenmesi
- C) Donanmada kadırgadan, kalyona geçiş çalışmalarının hızlanması
- D) Gümrük gelirlerinde negatif yönlü değişim yaşanması
- E) Fransa'ya kapitülasyon hakkı tanınması

2. 1774 yılında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'na göre,

- Rus ticaret gemileri Boğazlardan serbestçe geçebilecekti.
- Kırım, bağımsız olacak ancak dinî olarak halifeye bağlı kalmaya devam edecekti.
- Rusya, Karadeniz'de donanma bulundurabilecekti.

Antlaşmanın bu maddeleri dikkate alınarak,

- I. Rusya'nın siyasi ve askerî üstünlüğü kabul edilmiştir.
- II. Halifenin dinî statüsü, siyasi amaç için kullanılmıştır.
- III. Kırım'ın askerî ve mali katkısından mahrum kalınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3.

I	Podolya'nın fethiyle Osmanlı Devleti batıda en geniş sınırlara ulaşmıştır.
II	Kerden Antlaşması, tarihte II. Kasr-ı Şirin Antlaşması olarak da anılır.
III	Presbiteryenizm, Fransa'da ortaya çıkmış bir mezheptir.
IV	Osmanlı Devleti, 1699 Karlofça Antlaşması ile diplomaside "mütekabiliyet" esasını benimsemiştir.
V	"Ekber ve erşed" uygulaması XVII. yüzyılda kullanılmaya başlamıştır.

Verilen bilgilere ait doğru eşleştirme aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yer almaktadır?

	I	II	III	IV	V
A)	D	Y	D	Y	D
B)	Y	D	Y	D	Y
C)	Y	Y	Y	D	D
D)	D	D	Y	Y	D
E)	Y	Y	D	D	Y

4. XVIII. yüzyılın başlarında batıda uyguladığı siyasi ve askerî stratejiyi, kaybettiği toprakları geri almak şeklinde belirleyen Osmanlı Devleti, bu yüzyılın sonundan itibaren hâkimiyet alanını korumaya odaklanmıştır.

Bu bilgiye bakılarak;

- I. Osmanlı Devleti'nin denge esaslı bir politikaya geçtiği,
- II. Avrupa'daki güç dağılımında değişimler yaşandığı,
- III. siyasi ve askerî gücün, ülkelerin geleceğinde belirleyici bir unsur olduğu

çıkartımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5.

Fransız fikir ve bilim insanı Jean Jacques Rousseau, *Toplum Sözleşmesi* isimli eserinde "Bireyler, kendilerinin nasıl bir güç tarafından yönetilecekleri kararını vereceklerdir. Böylece devlet, halkın egemenliği ile yükseldiğinde meşru olacaktır." görüşünü savunmuştur.

Bu bilgiler dikkate alındığında Jean Jacques Rousseau'nun;

- I. eşitlik,
- II. hukukun üstünlüğü,
- III. ulusal irade

kavramlarından hangileri hakkında fikir beyan ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6. Sultan III. Ahmet, Avrupa'daki gelişmeleri dikkate alarak ıslahatlar yapmak amacındaydı. Tarihte "Lale Devri" olarak adlandırılan süreçte gerçekleştirilen ıslahatlar da bu politika doğrultusunda olmuştur. Yine bu dönemde yabancı devletlerle olan ilişkilerde reisülküttaplık makamı ön plana çıkmış, Reisülküttap Mehmet Efendi, dış siyaseti yönlendiren en önemli kişi hâline gelmiştir.

Verilen bilgiler dikkate alındığında Lale Devri ile ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti Avrupa'nın teknik üstünlüğünü kabul etmiştir.
- B) III. Ahmet, reformist bir karaktere sahiptir.
- C) Diplomasi, devlet yönetiminde önem verilen bir alandır.
- D) Bürokraside ehl-i kalem sınıfının etkinliği artmıştır.
- E) Avrupa'nın büyük devletlerinin, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmasına zemin hazırlanmıştır.

7. XVI. yüzyıl sonlarından itibaren tımar sisteminde yaşanan bozulmaya bağlı olarak ortaya çıkan asker ihtiyacını ve ordunun lojistik gereksinimlerini karşılamak isteyen Osmanlı Devleti, girdiği yeni arayışlar çerçevesinde önce tımar topraklarını mukataaya çevirmiş, üç yıllık süre ile kiraya verilen bu topraklar zamanla süresiz olarak mültezimlerin kullanımına tahsis edilmiştir.

Yaşanan bu gelişmelere göre aşağıda yer alan çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Merkezî bütçenin, ihtiyaçları karşılamaktan uzak olduğu
- B) Taşrada yerel otoritelerin ortaya çıkmasına imkân yaratıldığı
- C) Mukataa topraklarından sağlanan peşin kira gelirlerinin, gelir - gider dengesini sağladığı
- D) Tımarlı sipahi sayısında azalma yaşandığı
- E) Mevcut mali politikaların beklentileri karşılayamadığı

8. Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nde XVII ile XVIII. yüzyıllarda yaşanan taşra isyanları ve İstanbul (Merkez) isyanları arasındaki bir farklılık olduğu savunulamaz?

- A) Taşra isyanlarında, İstanbul isyanlarından farklı olarak mezhepsel ayrılıkların da etkisi vardır.
- B) İstanbul isyanları sıklıkla padişah ve devlet adamı değişikliklerine yol açmıştır.
- C) İstanbul isyanları, kişilere karşı çıkarılırken taşra isyanları, devlete karşı çıkarılmıştır.
- D) Taşra isyanları devletin merkezî otoritesine daha büyük zarar vermiştir.
- E) İstanbul isyanlarında, yeniçeriler ön plandayken taşra isyanlarında, savaş alanlarından kaçan askerler daha etkin olmuştur.

9.

“Akıl Çağı” ya da “Aydınlanma Çağı”, XVII ve XVIII. yüzyıllarda Avrupa’da yaşanmış, insan aklını ön planda tutan, eşitlik, adalet, hoşgörü, anayasa, sekülerlik gibi konulara atıfta bulunan ve insanın mutluluğunu önemseyen entelektüel bir süreçtir.

Aşağıda yer alan bilim insanlarından hangisinin yaptığı çalışmalar veya öne sürdüğü fikirlerle bu sürece doğrudan bir katkı sağladığı savunulamaz?

- A) Galileo Galilei
- B) Leonardo da Vinci
- C) Rene Descartes
- D) Immanuel Kant
- E) Charles Louis Montesquieu

10.

Osmanlı Devleti’nde III. Mehmet Dönemi’nden itibaren sancağa çıkma uygulamasına son verilmiş, Topkapı Sarayı’nda “Kafes Usulü” adı verilen sistem devreye sokulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu şekilde bir uygulamaya geçilmesinin neden olduğu sonuçlar arasında gösterilemez?

- A) Topkapı Sarayı’nın devletin tek yönetim merkezi hâline dönüşmesi
- B) Şehzadeler arasında yaşanan taht kavgalarının sona ermesi
- C) Akıl sağlığı ve psikolojisi bozuk padişahlar yetişmesi
- D) Saray kadınları, valide sultanlar, ulema ve devlet adamlarının ülke yönetimindeki etkinliğinin artması
- E) Şehzadelerin yeterli idari deneyime ulaşamaması

11. Osmanlı Devleti’nde XVII. yüzyıl boyunca yaşanan;

- I. “Celali Fetretü” adı verilen iç siyasi tablonun ortaya çıkması,
- II. sıklıkla padişah değişiklikleri yaşanması,
- III. batıda Avusturya, doğuda İran ile süreklilik arz eden ancak sonuç alınamayan savaşların yapılması

gelişmelerinden hangilerinin Osmanlı mali sistemi üzerinde olumsuz sonuçlara neden olduğu söylenbilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12.

Yeniçeri isyanlarının büyük bir bölümü İstanbul’da gerçekleşmiştir. Ekonomik sıkıntılar ve devlet adamları arasındaki iktidar mücadeleleri, bu isyanların temel sebepleridir. Ekonomik sebepler, çoğu zaman iktidar mücadelelerine bahane edilmiş ve güçlerini arttırmak, mevki sahibi olmak veya rakiplerini ortadan kaldırmak isteyenler çeşitli vaatlerle yeniçerileri yanlarına çekmek istemişlerdir.

Verilen metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yer almamaktadır?

- A) Devlet içindeki siyasi erk çekişmelerinin bu tablodaki rolü nedir?
- B) İsyanların yaşanmasına neden olan unsurlar hangileridir?
- C) Yaşananların reaya üzerindeki etkileri ne olmuştur?
- D) İsyanların merkezi neresidir?
- E) İktisadi sorunlar, isyanların yaşanmasında etkili olmuş mudur?

13. XVI ve XVIII. yüzyıllar arasında;

- I. feodal anlayış,
- II. seküler hayat tarzı,
- III. teokratik devlet yapısı

konularından hangileri Avrupa'da önemli oranda güç kaybetmişken Osmanlı Devleti'nde bu durumun tersi bir tablo ortaya çıkmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

14. XVII ve XVIII. yüzyıllarda;

Işık ve Dalga Kuramı
Kuantum mekaniği
Evrensel Çekim Yasası
Parçacık Kuramı

alanlarında yaptığı çalışmalar ve gerçekleştirdiği keşiflerle tanınan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Isaac Newton
B) Johannes Kepler
C) Galileo Galilei
D) Nicolaus Copernicus
E) Blaise Pascal

15.

Avrupa'da tüm Orta Çağ boyunca toprak, sahip olunan gücün ve zenginliğin bir numaralı ölçütü olmuştur. Yeni Çağ'da ise Coğrafi Keşiflerin ve bu keşiflere bağlı olarak yaşanan sömürgecilik sürecinin sonucunda değerli madenler zenginliğin en önemli göstergesi hâline gelmiştir.

XVI. yüzyıldan itibaren Avrupa'da görülen bu değişimi tanımlayan sosyoekonomik kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapitalizm
B) Sosyalizm
C) Makyavelizm
D) Liberalizm
E) Merkantilizm

16. Zaman içinde değişen mali şartlara ve iltizam sistemine geçilmesine bağlı olarak kiralama konusundaki uygulama değişiklik göstermiş olsa da Osmanlı Devleti'nde, tımar topraklarının kiraya verilmesi, miras bırakılması ve vakfedilmesi yasaktır.

Devletin, bu şekilde bir kısıtlamaya gitmesinde tımar topraklarının;

- I. sınır bölgelerine yakın olması,
- II. mirî araziler olması,
- III. gayrimüslimlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde bulunması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Adı - Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :
Çözüm Süresi :

TARİH

4.
DENEME

DİKKAT: Bu bölümde cevaplayacağınız toplam soru sayısı 16'dır.

1.

Safevi Devleti, Türk - İslam dünyası-
nın liderliği mücadelesinde, kurulduğu
1501 yılından, tarih sahnesinden
silindiği 1736 yılına kadar Osmanlı
Devleti'nin en ciddi rakibi olmuş, bu
süre zarfında her iki devlet de siyasi
ve askerî anlamda büyük bir rekabet
içine girmiştir.

**Bahsedilen bu rekabet kapsamında Safevilerin,
Osmanlı Devleti'ne üstünlük sağlamak amacıyla
aşağıdaki jeopolitik hedeflerden hangisini benimse-
diği savunulamaz?**

- A) İpek Yolu üzerinde denetim sağlayarak iktisadi
üstünlüğü ele geçirmek
- B) Kafkasya Bölgesi'nde hâkimiyet sağlamak
- C) Doğu Akdeniz'deki Osmanlı egemenliğini zayıflatmak
- D) Batı Türkistan'ı ele geçirmek
- E) Doğu Karadeniz kıyılarına ulaşmak

2. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu 1302 tarihinden, 1595'e
kadar geçen 293 senede, 58 sadrazam görev yaparken
1596 - 1699 tarihleri arasındaki 103 yıllık zaman zarfın-
da, 68 sadrazam iş başına geçmiştir.

**XVI. yüzyılın sonu ile XVII. yüzyılın sonu arasında
geçen süre, önceki döneme kıyasla çok daha kısa
olmasına rağmen görev yapan sadrazam sayısında
ciddi bir artış olmasında;**

- I. ülke içindeki sosyolojik huzursuzluğun artması,
- II. saray kadınları ve valide sultanların devlet yöneti-
mindeki etkinliklerinin yükselmesi,
- III. devşirme kökenli sadrazamların, Türkmen sadra-
zamları yönetimden uzaklaştırmak istemesi

**durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylene-
bilir?**

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3.

21 Temmuz 1774 tarihinde Osmanlı
Devleti ile imzaladığı Küçük Kaynarca
Antlaşması sonucu Rusya, Osmanlı
toprakları üzerinde istediği yerde kon-
solosluk açma ve Ortodoks tebaayı
himaye etme haklarını elde etmiştir.

Bu durum dikkate alınarak;

- I. Osmanlı Devleti'nin egemenlik haklarının zedelen-
diği,
- II. Rusya'nın, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahil
olma imkânına kavuştuğu,
- III. Osmanlı topraklarında ilk defa azınlık hakları soru-
nunun gündeme geldiği

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4.

Ordularda; "kontra-marş" tekniğiyle savaşı eğitilmiş,
disiplinli ve tüfekli piyade birliklerinin kullanılmaya
başlaması

Çok güverteli, yüksek bordalı, çok sayıda topa sahip
savaş gemilerinin yapılması

Tahkimat ve tabyaların savunma savaşlarında kulla-
nılmaya başlaması

**XVI. yüzyıl ortalarından itibaren yaşanmaya başla-
yan ve tabloda verilen gelişmelerin bir sonucu olan
"Askerî Devrim" in gerçekleşmesinde, aşağıdakiler-
den hangisinin doğrudan ya da dolaylı bir etkisi
olduğu savunulamaz?**

- A) Hümanizma
- B) Reform hareketleri
- C) Coğrafi Keşifler
- D) Sömürgecilik faaliyetleri
- E) Rönesans hareketleri